

Planul Național de Redresare și Reziliență

Beneficiar: Colegiul Național “Áprily Lajos” - Brașov

Titlul proiectului: „Ecosisteme de management al învățării bazate pe inteligență artificială”

Contract de finanțare nr. 14095/10.12.2024, cod proiect e-PNRR 122

Structura Resursei Educaționale Deschise (RED) bazată pe AI

Nyílt Oktatási Erőforrás (RED) AI-alapú struktúrája

I. Date de Identificare ale Resursei - Az erőforrás azonosító adatai

Categorie- Kategória	Digitális irodalmi oktatási erőforrás
Titlul RED - RED címe	„Szólj, szívem!” – Petőfi dalai és a magyar népzene Szlogen: <i>Ritmus, rím, hagyomány – Irodalom és népzene találkozása</i>
Autor - Szerző	<i>Kis Edith</i>
Grup țintă - Célcsoport	Középiskolai tanulók (IX–XI. osztály)
Aria Curriculară - Műveltségi terület	Nyelv és kommunikáció - Magyar nyelv és irodalom
Clasa - Osztály	Középiskola (IX-XI.)
Obiectiv General - Általános cél	* Petőfi Sándor költészetének vizsgálata a magyar népdalok tükrében. * A népdalszerűség formai és tematikai jegyeinek felismerése. * Az irodalom és a népzenei hagyomány kapcsolatának tudatosítása. * A ritmus, ismétlés és érzelmi közvetlenség elemzése.
Durată Estimată - Becsült időtartam:	120 perc

II. Argumentul Aplicării RED în Procesul Didactic -

A RED alkalmazásának indoklása a tanítási folyamatban

A tananyag célja, hogy a diákok felfedezzék, miként kapcsolódik Petőfi Sándor lírája a magyar néphagyományhoz. Petőfi számos verse – például az János vitéz dalbetétei vagy rövidebb dalformájú költeményei – a népdalok egyszerűségét, ritmusosságát és érzelmi tisztaságát hordozzák.

Az AI alkalmazása lehetővé teszi: -összehasonlító elemzések generálását, -ritmus- és rímképletek azonosítását, -kreatív szövegalkotási gyakorlatokat, -differenciált, személyre szabott visszajelzést.

III. Promptul/Prompturile Propuse pentru Activitatea Didactică (Metoda PREPARE)

Acest prompt va fi furnizat elevilor pentru a genera materialul de analiză.

A didaktikai tevékenységhez javasolt prompt (PREPARE módszer)

Ez a prompt a tanulók számára kerül bemutatásra az elemzési anyag generálásához.

Element PREPARE PREPARE elem	Descriere (Rolul în activitate) Leírás (szerep az aktivitásban)	Prompt/Instrucțiune către AI AI-hoz intézett prompt
Purpose (Scopul) Purpose (Cél)	A népdalszerű elemek felismerése Petőfi verseiben	„Segíts elemezni Petőfi Sándor egyik dalformájú versét, és hasonlítsd össze egy hagyományos magyar népdallal.”
Role (Rolul AI) Role (Szerep)	Az AI mint irodalomtanár és népzenei szakértő	„Viselkedj tapasztalt irodalomtanárként, aki közérthetően és inspiráló módon magyaráz.”
Exemplar (Exemplu) Exemplar (Példa)	Elemzési minta biztosítása	„Példa: Vizsgáld meg a vers ritmusát, rímképletét és ismétléseit, majd kérdezd meg tőlem, mit figyeltem meg.” <u>ide tennék két gondolattérképet</u>
Parameters (Parametri) Parameters (Paraméterek)	Korosztályhoz igazítás	„Használj középiskolai szintű fogalmakat, rövid idézeteket, és emeld ki a ritmust, refrént, párhuzamosságot.”
Action (Acțiunea) Action (Cselekvés)	Interaktív tanulási folyamat	„Adj egy versrészletet, tegyél fel kérdéseket, várd meg a válaszat, majd adj visszajelzést.”
Restrictions (Restricții) Restrictions (Korlátozások)	Önálló gondolkodás ösztönzése	„Ne add meg azonnal a teljes elemzést, és ne használj túl bonyolult szaknyelvet.”
Evaluation (Evaluare) Evaluation (Értékelés)	Szakmai kritériumok	„Értékelj, hogy helyesen azonosítottam-e a népdalszerű elemeket (ritmus, ismétlés, egyszerű képek, érzelmi közvetlenség).”

IV. Planul Activității Didactice - A tanórai tevékenység terve

Etapă - Szakasz	Durată Időtartam	Activitatea Elevilor - A tanulók tevékenysége	Rolul AI (Prompt) Az AI szerepe (Prompt)
1. Introducere & Brainstorming Bevezetés & Ráhangelődés	10 min	A diákok beszélgetnek arról, hol találkoznak népdalokkal (családi ünnepek, néptánc, iskolai műsorok). Meghallgatnak egy rövid magyar népdalt, majd megfogalmazzák annak jellemzőit (ritmus, ismétlés, érzelmek). A tanár kivetít egy AI által generált rövid meghatározást a népdalról.	Frontális tanári prompt: „Magyarázd el, mi a magyar népdal lényege egy kreatív, könnyen érthető mondatban középiskolás diákok számára.”
2. Desfășurarea activității A tevékenység megvalósítása	30 min	Csoportokban a diákok beírják a III. pontban megfogalmazott PREPARE promptot az AI-ba. Elemzik egy Petőfi Sándor-vers részletét, összehasonlítják egy népdallal, jegyzetelnek, majd válaszaikat beírják az AI chatfelületére visszajelzésért. Legalább 2–3 elemzési szemponton haladnak végig (ritmus, rím, ismétlés).	A III. pontban megadott PREPARE prompt. Az AI versrészletet ad, kérdéseket tesz fel, megvárja a választ, majd személyre szabott visszajelzést ad.
3. Concluzii & Dezbatere	10 min	Minden csoport bemutatja, milyen népdalszerű elemeket fedezett fel a versben. Megbeszéljük,	Reflektív prompt (opcionális): „Írj egy

<i>Etapă - Szakasz</i>	<i>Durată Időtartam</i>	<i>Activitatea Elevilor - A tanulók tevékenysége</i>	<i>Rolul AI (Prompt) Az AI szerepe (Prompt)</i>
<i>Következtetések & Vita</i>		hogy az AI segített-e mélyebben megérteni a ritmust és a költői eszközöket.	rövid, 4 soros népdalszerű verset Petőfi stílusában, amelyben megjelenik a ritmus és az ismétlés.”

V. Metoda de Aplicare la Clasă - Az osztálytermi alkalmazás módja

A tanár irányításával a diákok digitális eszközök segítségével dolgoznak.

Az AI: elemzi a vers ritmusát, kérdéseket tesz fel, segít javítani az értelmezést, kreatív szövegalkotási ötleteket ad.

A tanár szerepe továbbra is kulcsfontosságú: az AI asszisztens, nem helyettesíti a pedagógiai irányítást és a kritikai gondolkodást.

VI. Concluzii și Așteptări în Urma Aplicării - Következtetések és elvárások

Előzetes elvárások:

Az AI interaktívabbá teszi az irodalomórát.

A diákok motivációja nő az élményszerű tanulás révén.

Megvalósítás utáni tapasztalatok:

A tanulók könnyebben azonosítják a népdalszerű jegyeket.

Nő a kreatív írás iránti érdeklődés.

Az együttműködés erősödik a csoportmunkában.

Végző következtetés:

Az AI új perspektívát ad Petőfi költészetének tanításához, miközben megerősíti, hogy a technológia pedagógiai eszköz – nem helyettesíti a tanár szakmai tudását és az önálló gondolkodást.

I. A tanulási egység tervezése

Tantárgy: Magyar nyelv és irodalom

Osztály: IX. osztály

Tanulási egység: Petőfi költészete és a magyar népdalok

Az egységre szánt óraszám: 10 óra

(Az alábbi kivonat a népdalszerűség témakörére fókuszál.)

Competențe specifice vizate Célzott specifikus kompetenciák	Conținuturi Tartalmak	Nr. Ore Óraszám	Săptămâna Hét	Observații / Evaluare - megjegyzések/ Értékelés
1.1. Lírai szövegek értelmezése formai és tartalmi szempontból. 2.2. Költői eszközök azonosítása és értelmezése. 5.1. Irodalmi művek kulturális kontextusba helyezése.	1. A magyar népdal jellemzői (ritmus, ismétlés, párhuzamosság, egyszerű képek). 2. Petőfi Sándor dalformájú versei. 3. A népdalszerűség Petőfi költészetében (pl. János vitéz részletek).	2 2 2	S2 S3 S3	Frontális munka; közös szövegelemzés. Páros munka; összehasonlító elemzés. RED AI integráció; formatív értékelés.
Digitális és kreatív kompetenciák integrálása	4. Kreatív szövegalkotás: saját „petőfies” népdal írása (AI támogatással).	2	S4	Csoportmunka; szóbeli bemutatás.
	5. Összefoglalás és szummatív értékelés	2	S4	5. Összefoglalás és szummatív értékelés

II. Óravázlat

Cím: „Szólj, szívem!” – Petőfi dalai és a magyar népzene

Data:

Clasa/Osztály: IX.

Disciplina: Magyar nyelv és irodalom

Unitatea de învățare/Tanulási egység: Petőfi költészete és a magyar népdalok

Subiectul lecției/Az óra témája: A népdalszerűség Petőfi költészetében

Tipul lecției/ Óratípus: Készség- és képességfejlesztő óra (szövegelemzés és kreatív alkalmazás)

Durata/Időtartam: 50 perc

1. Obiective Operaționale /Operatív célok

Az óra végére a tanulók képesek lesznek:

O1 (Kognitív):

Azonosítani a népdalszerű elemeket (ritmus, ismétlés, refrén, párhuzamosság) egy Petőfi-versben.

O2 (Alkalmazási):

Összehasonlítani egy Petőfi-verset egy hagyományos magyar népdallal formai és hangulati szempontból.

O3 (Digitális):

Strukturált prompt segítségével hatékonyan együttműködni egy AI-asszisztenssel, és reflektálni az AI visszajelzéseire.

2. Strategii Didactice -Didaktikai stratégiák

Módszerek és eljárások:

Heurisztikus beszélgetés

AI-asszisztált tanulás (PREPARE módszer)

Problémaközpontú elemzés

Csoportmunka

Oktatási eszközök:

Internetkapcsolattal rendelkező tablet/telefon

Projektor

Munkafüzet / jegyzetfüzet

Szervezési formák:

Frontális

3–4 fős csoportmunka

3. Scenariul Didactic Didaktikai forgatókönyv

Etapele Lecției Óraszakasz	Timp Idő	Activitatea Profesorului Tanár tevékenysége	Activitatea Elevilor Tanulók tevékenysége	Strategii / Metode Stratégiák / Módszerek
1. Moment organizatoric Szervezési mozzanat	2 min	Megteremti az órai munkához szükséges feltételeket.	Előkészülnek, eszközöket előveszik.	Beszélgetés
2. Captarea atenției Figyelemfelkeltés	5 min	Kérdés: „Hol hallottatok utoljára népdalt? Mi jellemezi ezeket a dalokat?”	Válaszolnak, példákat mondanak.	Heurisztikus beszélgetés
3. Anunțarea temei și a obiectivelor Téma és célok ismertetése	2 min	Felírja a táblára: „A népdalszerűség Petőfi költészetében”.	Jegyzetelnek.	Magyarázat

Etapele Lecției Óraszakasz	Timp Idő	Activitatea Profesorului Tanár tevékenysége	Activitatea Elevilor Tanulók tevékenysége	Strategii / Metode / Stratégiák / Módszerek
4. Reactualizarea cunoștințelor Előzetes tudás aktiválása	6 min	Rövid népdalrészletet mutat. Kérdések a ritmusról, ismétlésről.	Megfigyelnek, válaszolnak	Elemzés
5. Dirijarea învățării (Implementare RED AI) Tanulás irányítása (RED AI alkalmazása)	25 min	Kivetíti a PREPARE promptot. A diákokkal beíratja az AI-ba. Felügyeli a munkát.	Beírják a promptot. Az AI versrészletet ad (pl. Petőfi Sándor verséből). Elemzik, válaszolnak, javítanak az AI visszajelzése alapján.	AI-asszisztált tanulás, Csoportmunka
6. Asigurarea retenției și a transferului Rögzítés és átvezetés	8 min	Csoportonként beszámoltatja a diákokat	Bemutatják elemzési eredményeiket.	Megbeszélés
7. Evaluarea și tema pentru acasă Értékelés és házi feladat	2 min	Szóbeli értékelés. Házi feladat: Írj egy 8 soros népdalszerű verset Petőfi stílusában.	Feljegyzik a feladatot.	Szóbeli értékelés

Online értékelő feladatlap

Petőfi és a népdalszerűség

1. szekció: Igaz vagy hamis? (10 pont/kérdés)

1.A népdalokra jellemző az ismétlés és az egyszerű képi világ.

☐ Igaz

☐ Hamis

2. Petőfi Sándor költészetében nem találunk népdalszerű elemeket.

☐ Igaz

☐ Hamis

---

2. szekció: Feleletválasztós kérdések (15 pont/kérdés)

1. Melyik jellemző tipikus a népdalokra?

- a) Bonyolult filozófiai érvelés
- b) Ismétlés és refrén
- c) Tudományos szakszöveg
- d) Prózai szerkezet

2. Mely mű kapcsolódik Petőfi népi ihletésű költészetéhez?

- a) Az ember tragédiája
  - b) Toldi
  - c) János vitéz
  - d) Bánk bán
-

3. szekció: Rövid válasz (20 pont/kérdés)

1. Nevez meg két népdalszerű elemet egy Petőfi-versben!

Válasz: _____

2. Írj egy 2–3 mondatos összehasonlítást egy népdal és egy Petőfi-vers között!

Válasz: _____

---

4. Bónusz / Reflexió (10 pont)

1. Hogyan segített (vagy segíthetett volna) az AI az elemzés során?

Értékelési skála

Összpontszám   100 pont

Osztályzat   Pontszám / 10

Megjegyzés

Az érvelés, a prompt és az osztálytermi alkalmazás szakaszai az adott RED sajátosságaihoz igazítva személyre szabhatók.

A RED tartalmazhat:

AI által generált elemzési segédleteket

Munkalapokat

Prezentációkat

Az órai alkalmazást igazoló dokumentumokat

